

In overleg met het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde te Leiden stellen wij ons voor onder de auspiciën van dit instituut tot een werkgroep te komen.

(Men zie voor gegevens over het vraagstuk onze vroegere mededeelingen *N. T. v. G.* bl. 404 en bl. 438, 1947.)

ELISABETH KAMERBEEK,
schoolarts te Rotterdam.
Voorschoterlaan 84a, tel. 23869

Prof. Dr. P. H. G. VAN GILSE,
Groenhovenstraat 13, tel. 26672 of
Academisch Ziekenhuis, Leiden,
Arts HILDERNISSE, assistent afdeling
Keel-neus-oorheelkunde

HET SYNDROOM VAN PAGE

Het door prof. VAN BUCHEM op blz. 792 van dit *Tijdschrift* (5 April 1947) beschreven syndroom van PAGE heeft een zoo treffende gelijkenis met de acrodynie (ziekte van SELTER-SWIFT-FEER), dat men zich onwillekeurig afvraagt, of deze niet identiek zijn. Dat de huidverschijnselen bij kinderen heviger zijn dan bij volwassenen, kan makkelijk worden verklaard door hun veel gevoeliger huid. In verband hiermede zou het wel belangwekkend zijn iets over den spiertonus te vernemen van de lijders aan het syndroom van PAGE, terwijl tevens een proef met prominal bij acrodynie eenig verder licht zou kunnen brengen. Tenslotte is van belang de vraag, of niet het verhoogde gebruik van maïs met de daarin huizende schimmel (*Ustilago maidis*) de oorzaak van dit syndroom kan zijn.

Amstelveen, 10 April 1947

K. J. JAMES

PENICILLINE-INTOXICATIE?

Naar aanleiding van het artikel van collega KLESSENS (no. 13, 27 Maart 1947) wil ik in het kort enkele gevallen vermelden, die ik hier waarnam.

1e. Een man van 21 jaar werd voor osteomyelitis van de tibia chirurgisch behandeld en kreeg een aantal penicilline-injecties in de weeke deelen rondom de incisieplaats. Enkele dagen later ontwikkelde zich een verlamming van den N. peroneus aan dezelfde zijde.

2e. Een vrouw van 23 jaar kreeg wegens puerperale sepsis een intraveneus druppelinfuus van penicilline. Enkele dagen na het eindigen hiervan ontwikkelde zich een neuritis van den plexus brachialis aan die zijde met verlamming van den N. ulnaris en medianus.

3e. Een man van 36 jaar werd voor pneumonie behandeld met intramusculaire inspuitingen van penicilline in de bilspier. Na enkele dagen ontwikkelde zich aan die zijde een neuritis ischiadici met verlamming van den N. peroneus.

Deze neuritides dragen het karakter van de eveneens destijds door KLESSENS en anderen beschreven stoornissen na injecties van dagénan, orgachine en dergelijke middelen. Ik meen ze te mogen opvatten als *toxische* neuritides na penicillinegebruik. Naast een gevoeligheid van het centrale zenuwstelsel voor dit middel, zooals KLESSENS beschrijft, blijkt dus tevens een gevoeligheid van het perifere zenuwstelsel te bestaan. De gemelde verlammingen waren uiterst hardnekkig en hun behandeling op de gebruikelijke wijze nam maandenlang in beslag.

Een en ander mag er toe aansporen zich bij het gebruik van penicilline streng te houden aan omschreven indicaties. Het maar lukraak voorschrijven van een stof, waarvan men blijkbaar de toxiciteit nog niet voldoende kent, moet in verband met onverwachte teleurstelling terecht worden afgekeurd.

Nijmegen, 7 April 1947

J. A. TH. LIGTERINK

DE OPEN DUCTUS BOTALLI

De chirurgie der aangeboren hartgebreken opent groote perspectieven. Zij eischt echter tevens een betrouwbare klinische diagnostiek dier afwijkingen.

De door mij te Utrecht, Leeuwarden en Groningen besproken reversie van de

rechtszijdig aangelegde aorta in hooge ligging schijnt de oorzaak te zijn der primair-mechanische en secundair-dynamische aangeboren hart- en vaatziekten.

Onder deze laatste behoort de open ductus BOTALLI te worden gerekend. MAUDE ABBOTT vond op 242 gevallen 150, waarbij tevens andere hartgebreken werden aangetroffen. Bij solitair voorkomende open buizen verrichte men, nu prof. BOEREMA de operatiesterfte zoo laag opgeeft, te allen tijde de operatie en wachte men niet totdat de hartspier meer of minder is beschadigd.

Deze gevallen vormen echter slechts 38 pCt. der autopsieën van MAUDE ABBOTT. Ieder geval dient dus individueel te worden bestudeerd. Aangeboren aorta-afwijkingen, geleidingsstoornissen, kamerseptumdeviaties en vooral transposities der groote vaten vormen tegenaanwijzingen tot opereeren.

De operaties van den open ductus en van de isthmus-aortastenose vormen causaal-therapeutische ingrepen. Van de inplanting van de art. subclavia in de art. pulmonalis bij een op het kamerseptum rijdende aorta kan dit niet worden gezegd, al levert deze werkwijze fraaie uitkomsten op.

Een chirurgische therapie, welke tegen de reversie der dextro-aortie is gericht, mag eveneens een causale therapeutische maatregel worden genoemd. Deze noodlottige beweging is bij lijders aan te toonen en verwekt de doodelijke bloedvatstrangulatie. Om op dit gebied verder te komen, volge men de door prof. BOEREMA aangegeven werkwijze en trachte men, evenals in Amerika, de gevallen te concentreeren.

Leeuwarden, 8 April 1947

R. A. HOEKSTRA

BERICHTEN

BUITENLAND

BELGIË. — SCHILDERENDE GENEESKUNDIGEN. Het *Belgische Geneesheerenblad* (79, 1947) meldt, dat in het versierde en tot kunstsalon omgeschapen Geneesheerenhuis te Antwerpen de vernissage van de tweede tentoonstelling van door geneeskundigen vervaardigde schilderstukken onder grooten toeloop van belangstellenden heeft plaats gehad. Men telde werken van meer dan vijftig inzenders.

ENGELAND. — IMMUNISATIE TEGEN DIPHTHERIE. In de oorlogsjaren is ongeveer de helft van het aantal kinderen tegen diphtherie geïmmuniseerd. Van elke 5 aangegeven ziektegevallen behoorden er 4, van elke 30 sterfgevallen behoorden er 29 tot de groep der niet-geënten (*Brit. med. Jl.*, no. 4498, 384, 1947).

— DE „AESCULAAP” OP DE VOORRUIT. Naar de meening van de *British medical Journal* was het „Doctor”-teeken in oorlogstijd gemotiveerd. Men was dan gevrijwaard tegen noodeloos oponthoud door de politie. Nu de oorlog voorbij is behoort het te verdwijnen: het publiek zou het kunnen opvatten als een vorm van „self-advertisement” (*Br. med. Jl.*, no. 4498, 387, 1947).

— DE PHOSPHORLUCIFER. Bij het overlijden van den luciferfabrikant Sir ALEXANDER MAGUIRE brengt men in herinnering, dat deze een langen strijd heeft gevoerd tegen het gebruik van witten phosphor bij de vervaardiging van lucifers. In vele landen is dit gebruik thans wettelijk verboden, zoodat phosphornecrose van de kaak („phossy jaw”) een zeldzame ziekte is geworden (*J. A. M. A.*, deel 133, 643, 1947).

FRANKRIJK. — PIERRE JANET OVERLEDEN. De psychiater P. JANET, hoogleeraar in de experimenteele en vergelijkende psychologie aan het Collège de France is op 87-jarigen leeftijd overleden (*Schweiz. med. Woch.*, 322, 1947).

— PRIJSVRAAG. De *Académie de Médecine* looft tegen 1948 een prijs uit van 100.000 francs voor de beste verhandeling over de beteekenis van phosphor voor het menschelijke organisme (*Sem. des Hôpitaux de Paris*, 554, 1947).